

činy co do podmíněného odkladu výkonu trestu posuzovány jednotně i tehdy, dojde-li k dodatečnému odsouzení. Kdežto v prvním případě § 6 čís. 4 uv. zák. (když se podmíněně odsouzený dopustí trestného činu po vynesení rozsudku, jehož výkon byl odložen) může býti jeden z obou trestů — dřívější nebo pozdější — odložen, zatím co druhý je vykonán, musí v druhém případě téhož §, kde jde o trestný čin spáchaný před tímto rozsudkem, sdíletí první trest osud trestu druhého, t. j. musí býti oba tresty buď vykonány nebo oba odloženy. Při tom zákon nečiní rozdíl, zda jde o tresty za trestné činy téhož, či různého druhu. V souzeném případě jest zjištěno, že stěžovatel byl rozsudkem zemského trestního soudu v Praze ze dne 28. února 1927, č. j. Tk I 10.559/26 odsouzen pro různé krádeže do těžkého žaláře na šest týdnů podmíněně a že po vynesení tohoto rozsudku vyšlo najevo, že se dopustil již před tím v lednu a v únoru (avšak před 28. únorem 1927) ještě jiných krádeží, které jsou předmětem pozdějšího odsuzujícího rozsudku ze dne 5. května 1927, č. j. Tk II 1429/27. Jsou tu tudíž předpoklady pro použití § 265 tr. ř. při výměře trestu a pro postup podle čtvrté věty § 6 čís. 4 zák. o podm. odsouzení při rozhodnutí o otázce podmíněného odkladu výkonu trestu. Soud svým výrokem, že oba tresty budou vykonány, neporušil zákon, nýbrž rozhodl v mezích svého trestního oprávnění, a nezavinil zmatečnost rozsudku. Bylo proto odvolání, pokud je zmatečnými stížnostmi, zavrhnouti i v části vyhrazené veřejnému roku.

Pokud odvolání — v té části, již skutečně jest považovati za odvolání — uplatňuje, že jest tu naděje, že se odvolatel polepší i bez výkonu trestu, jest mu přisvědčiti. Soud zrušovací souhlasí sice se soudem nalézacím v tom, že by povaha činů, jichž se obžalovaný dopustil, neodůvodňovala tuto naději. Dlužno však při mladistvém věku obžalovaného přihlížeti k okolnosti velice závažné, že obžalovaný, dokud cho-
 dil do obecné školy, míval z mravů nejlepší známku, že tedy byl hochem řádným a mravným, takže jeho pozdější chování, davší podnět k soudnímu stíhání, jest patrně přičítati vlivům, jež netkví v jeho povaze. Byl to asi především vliv špatné společnosti, do které se obžalovaný dostal. Tomu-li tak, lze se nadíti, že obžalovaný nyní, kdy má pevné zaměstnání a nepodléhá již oněm špatným vlivům, povede řádný život i bez výkonu trestu. Neopak bylo by se důvodně obávati, že by na žalovaného, takovým vlivům lehce přístupného, pobyt v žaláři působil velice neblaze a byl mu ke zkáze. Zrušovací soud má tudíž za to, že podmíněný odklad výkonu trestu, ovšem se zkušební dobou nejdelší, bude nejlepším prostředkem, by bylo docíleno pachatelovy nápravy, a že mu pohružka trestem bude dostatečnou výstrahou, by se nadále choval řádně a poctivě. Bylo proto odvolání vyhověno a usneseno, jak se stalo.

Čís. 3008.

Předmětem zpronevěry mohou býti i věci zastupitelné (peníze).

Kauce (jistota) v hotovosti jest věcí držiteli cizí ve smyslu § 183 tr. zák. jen, bylo-li mezi stranami ujednáno (výslovně, mlčky podle po-

vahy právního jednání, nebo konkludentním činem), že po rozvázání právního poměru, z jehož důvodu došlo ke zřízení kauce, bude vrácena in natura táž částka, jež byla dána, a že za účelem zajištění tohoto věcného nároku zůstane kauce i v rukou jejího příjemce vlastnictvím toho, kdo ji zřídil, nikoliv v tom případě, je-li podle onoho ujednání a vůle stran lhotejná totožnost částky dané a vrácené, poněvadž dostatečnou zárukou obligatorního nároku na vrácení jistoty jest povšechný majetek osoby, které byla jistota dána a která pak může s kaucí volně nakládati; subjektivní stránka.

(Rozh. ze dne 17. prosince 1927, Zm I 530/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 24. června 1927, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry podle § 183 tr. zák., zrušil rozsudek soudu prvního stádu a věc vrátil tomuto soudu k opětovnému projednání a rozhodnutí.

Důvody:

Zmateční stížnosti nelze upříti důvodnosti, neboť právem namítá, že v napadeném rozsudku nedošly náležitých skutkových opodstatnění ani známka »svěřený statek«, ani vědomí protiprávnosti, předpokládané pojmem zpronevěry. Názor stížnosti, že zpronevěření hotových peněz jest již předem pojmově nemožné, jest v této povšečnosti arcíť nesprávným. Ustanovení § 183 tr. zák. mluví povšechně o (svěřeném) statku, nerozlišujíc mezi věcmi zastupitelnými a nezastupitelnými. Předpokládá se ovšem, že jde o statek cizí, že věc zůstala přes to, že byla pachatelem »svěřena«, vlastnictvím osoby jiné, po případě tedy vlastnictvím osoby, která ji pachateli svěřila. Než nelze seznati, proč by tento zvláštní poměr, že věc jest v držení (neomezené skutečné moci) jedné, avšak ve vlastnictví jiné osoby, nemohl nastati a trvati též u věci zastupitelné, zejména určité peněžité částky. Tvrdí-li stížnost, že peníze, které odevzdává jeden smluvník smluvníku druhému, přecházejí podle zásad soukromého práva ve vlastnictví příjemce (rozuměj již pouhým odevzdáním), opomíjí uvést, ze kterých ustanovení zákona zásady ty odvozuje. Předpisy §§ 423 a násl. obč. zák. svědčí o opačné zásadě, že příjemce nabývá odevzdacím úkonem (přijetím) vlastnického práva k odevzdaným mu penězům jen, směřovala-li vůle smluvních stran k tomu, by vlastnictví k penězům bylo převedeno z odevzdatelce na příjemce. Zdůrazňuje-li stížnost dále, že smísením peněz dosud určité osobě patřících s penězi jiné osoby zanikne vlastnické právo oné a vznikne vlastnické právo této osoby k oněm penězům, uznává sama, že až do okamžiku takového smísení byly dotyčné peníze i v rukou osoby, která je s vlastními penězi smísila, vlastnictvím osoby od ní různé, tudíž věci pro ni cizí, a nedbá hlediska, že takové smísení jest

porušením cizího vlastnictví, tedy právního statku § 183 tr. zák. chráněného, byly-li dotyčné peníze odevzdány a přijaty s příkazem, by je příjemce (odděleně od svých peněz) uschovával a držel po ruce. Avšak oněmi námitkami v povšechnosti, kterou jsou vzneseny, ovšem pochybenými — uplatňuje stížnost implicity, že zachování vlastnického práva odevzdatele k odevzdaným penězům i v rukou příjemce není nutným, nýbrž jest jen možným příznakem odevzdání a že nejsou v rozsudku zjištěny skutkové okolnosti, jichž je třeba pro právní závěr, že 1.000 Kč, svědkem M-em stěžovateli jako kauce odevzdaných, zůstalo vlastnictvím M-ovým přes to, že se dostalo do rukou a neomezené skutečné moci stěžovatele z vůle a jednáním svědka M-a. U věcí zastupitelných nezáleží a zejména nezáleží ani odevzdateli samo o sobě na tom, zda se mu po době, kterou měl na zřeteli, vracejí tytéž věci, jež on dal, nebo dají jiné věci téhož druhu a téže hodnoty. Zájem na tom, by se mu po řečené době vrátily tytéž věci a by za tím účelem zůstaly věci jeho vlastnictvím i v rukou osoby, jíž je odevzdal, má však odevzdatel u věcí zastupitelných, obzvláště peněz, tehdy, chce-li svůj nárok z odevzdání mu vzházející učiniti nezávislým na tom, jaké jsou a jak se po případě v budoucnosti vytvoří povšechné majetkové poměry příjemce. Tomu tak jest obzvláště, dá-li se peněžitá částka jako kauce (jistota). I v případech takové jistoty může zájem osoby, která jistotu dala, a v důsledku toho ujednání obou smluvních stran, zájmu onomu přizpůsobené — lhostejno, zda k ujednání došlo výslovně či jen mlčky podle povahy celého právního jednání nebo konkludetními činy — směřovati buď k tomu, že nezáleží na totožnosti částky dané a vrácené a že dostatečnou zárukou obligatorního nároku na vrácení jistoty jest povšechný majetek osoby, které byla jistota dána a která pak může s kaucí volně nakládati, či k tomu, by po rozvázání právního poměru, z jehož důvodu ku zřízení kauce došlo, byla vrácena in natura též částka, která byla dána, a by za účelem zajištění tohoto věcného nároku zůstala kauce i v rukou jejího příjemce vlastnictvím toho, kdo ji zřídil. Jen při druhé možnosti jde při kauci (jistotě) o věc držiteli cizí a vhodný předmět zpronevěry, kdežto při první možnosti nedostává se předpokladu cizího statku, pro zpronevěru nutného. Proto jest, kdykoliv se uvažuje o zpronevěře jistoty (kauce) pozůstávající v hotovosti, zjistiti, ku které z oněch možností výslovná nebo jinak zjevná vůle účastněných osob směřovala. V této trestní věci bylo toho třeba tím více, že se jediná listina ku zřízení kauce vztahující (dopis stěžovatele ze dne 27. srpna 1926) omezuje v příčině té na větu, že jest dáti kauci ve výši 1.000 Kč, která bude vrácena po uplynutí výpovědní lhůty, a že se obžalovaný hájil tím, že částka 1.000 Kč nebyla kaucí v technickém smyslu slova, nýbrž »výkupem« sbírky vzorků a kufru, které M. dostal, pokud se týče, že dostal 1.000 Kč za kufr se vzorky. Takových zjištění nalézací soud neučinil. Pouhou skutečností v rozsudku zjištěnou, že si dal obžalovaný M-em vyplatiti 1.000 Kč jakožto kauci za svěřený mu kufřík se vzorky, není zákonný znak svěřeného statku opodstatněn a spočívá tudíž předpoklad této známky zpronevěry na nesprávném použití zákona.

Že si nalézací soud, jak z dosavadních vývodů zřejmo, neuvědomil, kterých skutkových zjištění třeba k opodstatnění právního předpokladu, že při kauci šlo o statek svěřený, nezůstalo bez účinku ani na výrok o subjektivní stránce souzeného skutku. Neboť v příslušné části rozhodovacích důvodů jest táž nepřesnost, ano není patrné, zda měl soud na zřeteli porušení toliko obligatorního závazku k vyplacení stejné částky, jež byla dána za kauci, či porušení věcného závazku ku vrácení téže částky, která byla odevzdána jako kauce. Rozsudek vyslovuje sice, že si obžalovaný musil býti vědom protiprávnosti jednání, avšak opírá závěr ten toliko o to, že obžalovaný — nemaje soukromého majetku a použiv přes to kauce k platům ve svém obchodě — musil s tím počítati, že jeho obchodní zdar jest nejistý a že se proto po případě ocitne v situaci, že protiprávně použitý peníz nebude moci ihned anebo v dohledné době vrátiti. Toho si však mohl obžalovaný býti vědom jak v případě, že věděl, že kauce jest i v jeho rukou nadále vlastnictvím M-ovým, že mu ji jest vrátiti in natura a že jí proto pro sebe použití není oprávněn, tak i v případě, že se pokládal za oprávněna, použití kauce pro sebe, protože měl za to, že kauce nebyla mu dána s příkazem, by ji vrátil in natura, nýbrž jen se závazkem, že vrátí, byť v jiných penězích, stejnou částku. Vědomí skutkovou podstatou zpronevěry vyžadované bylo by však dáno jen v onom případě, neboť se předpokládá, že si byl pachatel vědom, že není hmotně oprávněn k jednání, o němž jest s hlediska zpronevěry uvažovati, že jednáním tím porušuje vlastnické právo jiné osoby k věci jednáním dotčené a že se jednání to přiči příkazu, s nímž mu byla věc odevzdána jinou osobou, a důvěře, již osoba ta v něho vkládala, zjednávajíc mu neomezenou skutečnou moc nad věcí, avšak vyhrazujíc si vlastnické právo. Uznal-li soud obžalovaného vinným zpronevěrou, nezjistiv vědomí tohoto obsahu, spočívá rozsudek i v části subjektivní na nesprávném použití zákona. I nedostatek uvedeného subjektivního zjištění je stížností namítán vývody, že obžalovaný není vinný, an omylem předpokládal, že se kauce stala jejím přijetím a smísením s vlastními penězi jeho majetkem a že jí může, přesněji smí pro sebe použití.

Čís. 3009.

Dopravní úředník jest oprávněn zadržeti a ke zjištění předvésti osobu, která přestoupila předpisy dopravního řádu (chtěla nastoupiti do rozjetého vlaku a úředníka jí v tom bránícího urazila).

Trestní sazba podle druhého odstavce § 313 tr. zák. má místo i tehda, když urážka neměla kromě překažení výkonu služby jiných následků.

(Rozh. ze dne 17. prosince 1927, Zm I 543/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 22. června 1927, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem proti veřejným zřízením a opatřením podle § 312 tr. zák., mimo jiné z těchto